

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lotterilagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lotterilagen (RP 255/2022 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till kulturutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- kulturutskottet KuUU 33/2022 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Elina Rydman, inrikesministeriet
- avdelningschef Seppo Määttä, statsrådets kansli
- specialsakkunnig Mari Pajula, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Juhani Ala-Kurikka, Polisstyrelsen
- chef för intressentrelationer Olli Joensuu, Veikkaus Ab.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- jord- och skogsbruksministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Center för forskning i beroenden, kontroll och styrning (CEAGC), Helsingfors universitet
- Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- Peluuri
- nätverket av Veikkaus förmånstagare
- docent Janne Nikkinen.

Inget yttrande av

- Konkurrens- och konsumentverket.

Betänkande FvUB 36/2022 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lotterilagen ändras.

Syftet med propositionen är att i fråga om verksamhet som finansieras med penningspelsintäkter bryta det ekonomiska och till anslagsnivån anknutna beroendet av Veikkaus Ab:s avkastning. Syftet är också att i monopolsystemet stärka förebyggandet och minskningen av skadeverkningar som penningspel ger upphov till.

Avsikten är att för den verksamhet som finansieras av Veikkaus Ab:s avkastning ta i bruk en ny finansieringsmodell som har beretts i parlamentariskt samarbete. Enligt den nya modellen ska verksamheten finansieras med allmänna budgetmedel inom utgiftsramen från ingången av 2024. Med anledning av den nya finansieringsmodellen slopas de i lotterilagen specificerade ändamålen för Veikkaus Ab:s avkastning och fördelningen av finansieringen för olika ändamål. I fortsättningen ska avkastningen tas in som allmänna medel i statsbudgeten för att användas för budgetenliga ändamål. Det föreslås att bestämmelserna om ändamålen för vilka Veikkaus Ab:s avkastning ska användas, upptagandet av avkastningen i statsbudgeten och redovisningen av avkastningen ska ändras så att de överensstämmer med den nya finansieringsmodellen. I lagen införs också en bestämmelse om Veikkaus Ab:s skyldighet att lämna en redogörelse för den avkastning som redovisats till staten.

Enligt förslaget upphävs i lotterilagen de bestämmelser som gäller beslut om fördelningen av Veikkaus Ab:s avkastning, Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, delegationen för social- och hälsoorganisationernas understödsärenden och kostnader för understödsverksamheten samt andra bestämmelser om statsunderstöd. Bestämmelser om understödsförfarandena ska i fortsättningen finnas i en ny lag om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården, som föreslås i en regeringsproposition som bereds av social- och hälsovårdsministeriet, och i en ny lag om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport, som föreslås i en regeringsproposition som bereds av jord- och skogsbruksministeriet.

Dessutom föreslås det ändringar i bestämmelsen om lotterilagens syfte och bestämmelserna om upplysningar som lämnas av Veikkaus Ab till undervisnings- och kulturministeriet och jord- och skogsbruksministeriet.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Avsikten är att i fråga om verksamhet som finansieras med intäkterna från penningspel ta i bruk en ny finansieringsmodell som tagits fram i parlamentariskt samarbete och som syftar till att bryta det ekonomiska och till anslagsnivån anknutna beroendet av Veikkaus Ab:s avkastning. Enligt den nya finansieringsmodellen ska den allmännyttiga verksamhet som nu finansieras med avkastningen av penningspel från och med ingången av 2024 finansieras med allmänna budgetmedel inom utgiftsramen. Riksdagen beslutar i samband med den årliga budgetbehandlingen om nivån

Betänkande FvUB 36/2022 rd

på och användningsändamålet för de anslag som anvisas för olika ändamål. Den nya finansieringsmodellen stärker riksdagens budgetmakt.

Propositionen innehåller de ändringar i lotterilagen (1047/2001) som den nya finansieringsmodellen förutsätter. Det föreslås att bestämmelserna om ändamålen för Veikkaus Ab:s avkastning och om fördelningen av finansieringen samt andra bestämmelser som gäller statsunderstöd upphävs. Avsikten är att Veikkaus Ab:s avkastning ska tas in som allmänna medel i statsbudgeten från ingången av 2024. Lotterilagens bestämmelser om upptagande av Veikkaus Ab:s avkastning i statsbudgeten och om redovisning av avkastningen ändras så att de överensstämmer med den nya modellen. Dessutom införs i lagen en bestämmelse om Veikkaus Ab:s skyldighet att lämna en redogörelse för den avkastning som redovisats till staten.

Den nya finansieringsmodellen förutsätter också ändringar i lagstiftningen som berör undervisnings- och kulturministeriets, social- och hälsovårdsministeriets samt jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområden. Avsikten är att bestämmelser om understödsförfarandena införs i de sektorsspecifika lagarna. Propositioner som gäller dessa (RP 282/2022 rd, RP 269/2022 rd och RP 260/2022 rd) behandlas för närvarande i riksdagen.

Reformens konsekvenser beror till många delar på den nya finansieringsmodellen i sin helhet och inte på de ändringar som föreslås i lotterilagen. De ekonomiska, samhällliga och andra konsekvenserna av den nya finansieringsmodellen bedöms i ovan nämnda sektorsspecifika propositioner. Utifrån forskning bedöms det att den nya finansieringsmodellen, på ett effektivare sätt än det nuvarande systemet, kommer att stödja förebyggandet och minskningen av skadeverkningar som penningspel ger upphov till. Modellen förväntas också förbättra möjligheterna att genomföra politiska åtgärder som förebygger och minskar skadeverkningar till följd av penningspel.

Kulturutskottet betonar i sitt utlåtande (KuUU 33/2022 rd) vikten av att trygga en tillräcklig finansiering för organisationerna. Med avkastningen av penningspel har man finansierat verksamhet som tillför vårt samhälle mervärde och som har en betydande roll till exempel i det förebyggande arbetet och främjandet av välbefinnandet. Vid sidan av att trygga en långsiktig finansiering av organisationernas verksamhet är det viktigt att bevaka effekterna av finansieringen.

Förvaltningsutskottet anser att reformen av finansieringsmodellen för den verksamhet som finansieras med penningspelsintäkter är välkommen och viktig. Lagförslaget om ändring av lotterilagen behövs för att kunna genomföra reformen. Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 255/2022 rd utan ändringar.

Betänkande FvUB 36/2022 rd

Helsingfors 31.1.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mari Rantanen saf
vice ordförande Mari-Leena Talvitie saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Hanna Holopainen gröna
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Mika Kari sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Matti Semi vänst
medlem Jenna Simula saf
medlem Kari Tolvanen saml
medlem Heidi Viljanen sd
ersättare Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.